

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет механіки, енергетики та інформаційних технологій
Кафедра автомобілів і тракторів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
«Агроінженерія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти:
к.т.н., доцент

Андрій ШАРИБУРА

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Випробування двигунів внутрішнього згорання»
освітньо-професійна програма «Агроінженерія»
спеціальність 208 «Агроінженерія»
другий (магістерський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

РУБАН ДМИТРО ПЕТРОВИЧ

E-mail: ruban_dimon@ukr.net

Scopus <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57346405600>

ORCID <http://orcid.org/0000-0002-0671-3226>

Телефон +380971897757 (*Viber, Telegram*)

Професор кафедри автомобілів і тракторів Львівського національного університету природокористування, доктор технічних наук. Викладач з понад 15-річним досвідом, автор та співавтор понад 60 наукових праць та понад 15 навчально-методичних розробок.

Читає курс: *Випробування двигунів.*

Сфера наукових інтересів: *автомобілебудування.*

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність: 208 Агроінженерія

Освітньо-професійна програма «Агроінженерія»

Рівень вищої освіти - Другий (магістерський)

Кількість кредитів - 3

Компонент освітньої програми: Вибіркова

Мова викладання: українська

Опис дисципліни

У межах зазначеної дисципліни курсу здобувачі вищої освіти формують загальні та спеціальні (фахові) компетентності. Зокрема, ця дисципліна передбачає вивчення основ теорії та методів обґрунтування основних параметрів і експлуатаційних показників двигунів внутрішнього згоряння тракторів і автомобілів. Окрім того, дисципліна ознайомлює з конструкцією основних вузлів автомобілів та тракторів та основними регульовальними параметрами тракторів та автотракторних двигунів, ефективним використанням тракторів і автомобілів в агропромисловому виробництві.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Випробування двигунів» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів: «Автомобільні двигуни (конструкція)», «Автомобільні двигуни (теорія)».

Предметом вивчення освітньої компоненти «Випробування двигунів» є формування у студентів необхідних знань та умінь у практичному та теоретичному володінні базовими питаннями у випробуванні двигунів внутрішнього згоряння.

Метою вивчення освітньої компоненти «Випробування двигунів» це обсяг теоретичних та практичних навичок, що дає можливість здійснювати випробування двигунів внутрішнього згоряння.

Основними завданнями освітньої компоненти «Випробування двигунів» є набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань з організації і проведення випробувань ДВЗ, визначення основних показників роботи та характеристик ДВЗ відповідно до умов експлуатації і ремонтного виробництва, оцінки впливу різних конструктивних та експлуатаційних факторів двигуна на його роботу, що забезпечує надійну роботу двигуна при оптимальних витратах палива, тенденцій і напрямків розвитку випробувань ДВЗ, які відповідають сучасним вимогам до рухомого складу в агропромисловому комплексі.

Структура курсу

Години аудиторних занять (лек./ практи.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Визначення і класифікація характеристик автомобільних двигунів. швидкісні характеристики двигунів	Знати класифікацію характеристик автомобільних двигунів, швидкісні зовнішні характеристики бензинового і газового ДВЗ, швидкісні часткові характеристики бензинових і газових двигунів, швидкісні зовнішні характеристики дизельних ДВЗ, швидкісні часткові характеристики дизельного ДВЗ. Знати характеристики оптимального регулювання бензинових та газових двигунів, характеристики холостого ходу.	Питання, лабораторна робота

2/2	Тема 2. Навантажувальні характеристики двигунів	Знати основні поняття про дросельну характеристику двигуна, навантажувальну характеристику дизеля, часткові характеристики бензинового і дизельного двигунів.	Питання, лабораторна робота
2/2	Тема 3. Регульовальні характеристики двигунів	Знати визначення індикаторної і ефективної потужності двигуна, ефективну питому витрату палива, регульовальної характеристики по паливу, регульовальної характеристики по куту випередження запалювання та моменту подачі палива.	Питання, лабораторна робота
2/2	Тема 4. Випробування форсунок автомобільних двигунів	Знати види випробувань форсунок автомобільних двигунів, обладнання і прилади для перевірки форсунок, методи перевірки і регулювання форсунок, методи обробки результатів випробувань.	Питання, лабораторна робота
2/2	Тема 5. Стендові випробування паливних насосів.	Знати загальні відомості про випробування паливних насосів, обладнання і прилади для випробування паливних насосів. Знати методи обробки результатів випробувань паливних насосів.	Питання, лабораторна робота
2/2	Тема 6. Характеристика паливного насоса за ходом рейки (за подачею)	Знати основні поняття про випробування паливних насосів в лабораторних умовах, характеристику паливного насоса за подачею, залежність зміни циклової подачі і нерівномірності подачі від ходу рейки насоса.	Питання, лабораторна робота
2/2	Тема 7. Швидкісна характеристика паливного насоса	Знати основні поняття про швидкісну характеристику паливного насоса, методи зняття швидкісної характеристики паливного насоса	Питання, лабораторна робота
2/2	Тема 8. Методи зняття регуляторної характеристики паливного насоса	Знати основні поняття про регуляторну характеристику паливного насоса, методи зняття регуляторної характеристики паливного насоса	Питання, лабораторна робота

Навчальний контент

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОПШ	Програмні компоненти
1	2
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 3	Знання та розуміння предметної області та розуміння аспектів професійної діяльності
ЗК 5	Здатність працювати в команді.
ФК 5	Здатність розв'язувати задачі оптимізації і приймати ефективні рішення з питань використання машин і техніки в рослинництві, тваринництві, зберіганні, первинній обробці і транспортуванні сільськогосподарської продукції.

ФК 9	Здатність прогнозувати і забезпечувати технічну готовність сільськогосподарської техніки.
ФК14	Здатність гарантувати екологічну безпеку у сільськогосподарському виробництві.
ПРН 7	Планувати прикладні дослідження, обґрунтовувати вибір методології і конкретних методів дослідження
ПРН 8	Створювати фізичні, математичні, комп'ютерні моделі для вирішення дослідницьких, проектувальних, організаційних, управлінських і технологічних задач.
ПРН 10	Приймати ефективні рішення щодо складу та експлуатації комплексів машин.
ПРН 14	Забезпечувати роботоздатність і справність машин.

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

Методичне забезпечення

1. Махоркіна Т.А. Методичні рекомендації "Випробування двигунів" до виконання лабораторних робіт студентами факультету механіки та енергетики спеціальності 274 – “Автомобільний транспорт” ОС “Магістр”. – Львів: ЛНУП, 2022. – С.

Базові

1. Гутаревич Ю.Ф. Випробування двигунів внутрішнього згоряння. Навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене / Ю.Ф.Гутаревич, А.О. Корпач, А.Г. Говорун. Київ: НТУ, 2013. 252 с.

2. Абрамчук Ф.І. Автомобільні двигуни: Підручник // Ф.І. Абрамчук, Ю.Ф. Гутаревич, К.Є. Долганов. К.: Арістей, 2004. 476 с.

Допоміжна

1. Врублевский А.Н. Техническое решение для исследования рабочего процесса двигателя внутреннего сгорания / А.Н. Врублевский, А.А. Дзюбенко, В.И. Вахрушев // Промышленные измерения, контроль, автоматизация, диагностика. – Киев: Транспорт, 2008. №4. С.30-33.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. <https://lnau.electude.eu>
2. <https://moodle.lnup.edu.ua/course/view.php?id=2382>
3. Бібліотечно-інформаційні ресурси— [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
4. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:
5. <http://www.twirpx.com/files/machinery/mchparts/>
6. <http://demo.sde.ru/course/view.php?id=22>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із ведучим викладачем курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
розділ 1				розділ 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
12	12	12	12	12	12	14	14	100

T1, T2 ... T8 – теми

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій);
- 2) Тематика та зміст практичних робіт;
- 3) Завдання для підсумкової роботи, питання на іспит;
- 4) Електронне навчання у віртуальному навчальному середовищі ЛНУП

(<https://moodle.lnup.edu.ua/>).